

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ: 38/91

Εκτέλεση, συντήρηση και επισκευή θερμοϋδραυλικών εγκαταστάσεων και λοιπών ειδικών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης των κτιρίων καθώς και η έκδοση επαγγελματικών αδειών για τους εργαζόμενους στις σχετικές εργασίες.
(ΦΕΚ 21/Α/5/21-2-91)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν.6422/26.28/11/1934 (ΦΕΚ Α 412) «Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Μηχανολόγου, του Ηλεκτρολόγου κ.λ.π.» και ειδικότερα το άρθρο 3 παρ. 1 και 2, το άρθρο 5 παρ. α, β, και γ, το άρθρο 6 εδ. 4, 5 και 8 και το άρθρο 10, όπως αυτά τροποποιήθηκαν μεταγενέστερα.
2. Το Β.Δ. της 16/17-3-1950 (ΦΕΚ Α 821) «Περί διαιρέσεως, κατατάξεως και απογραφής των Μηχανολογικών εγκαταστάσεων κ.λ.π.» όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Β.Δ της 17-12-1953 και ειδικότερα το άρθρο 1 ειδικότητα ΣΤ και Θ, τα άρθρα 2, 5, 8, 12 και επόμενα.
3. Το Π.Δ. 229/1986 (ΦΕΚ Α 96) «Σύσταση και Οργάνωση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας» και το Π.Δ 396/89 «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας» (ΦΕΚ 172/Α/89).
4. Το Ν. 1566/85 (ΦΕΚ Α 167) «Περί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» άρθρο 64 παρ.1.
5. Την Υ 1074/14.5.90 (ΦΕΚ 326 Β΄) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας Βασίλειο Μαντζώρη».
6. Τις Υ 1052/2.5.90 (ΦΕΚ 311/9.5.90) και Υ 1087/28.5.90 (ΦΕΚ 334 Β΄/29.5.90) Αποφάσεις του Πρωθυπουργού «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων Αχιλλέα Καραμανλή».
7. Την 580/1990 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας, αποφασίζουμε:

ΑΡΘΡΟ 1

ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΣΧΥΟΣ

- 1.1. Περιοχή ισχύς αυτού του Π.Δ τος είναι οι παρακάτω εγκαταστάσεις που διαιρούνται σε τρεις (3) ειδικότητες:
 - 1.1.1. Εγκαταστάσεις 1^{ης} Ειδικότητας (θερμοϋδραυλικές) που περιλαμβάνουν:
 - Τις εγκαταστάσεις διανομής κρύου και ζεστού νερού σε κτίρια και οικόπεδα.
 - Τις εγκαταστάσεις αποχέτευσης ακαθάρτων και βρόχινων νερών σε κτίρια και οικόπεδα.
 - Τις εγκαταστάσεις θέρμανσης κτιριακών χώρων και νερό.
 - Εγκαταστάσεις μονίμων πυροσβεστικών συστημάτων με νερό σε κτίρια.
 - 1.1.2. Εγκαταστάσεις 2^{ης} Ειδικότητας (κλιματιστικές) που περιλαμβάνουν μόνο:
 - Τις εγκαταστάσεις κλιματισμού κτιριακών χώρων με ζεστό ή και με κρύο νερό ή και με αέρα.
 - 1.1.3. Εγκαταστάσεις 3^{ης} Ειδικότητας (αερίων) που περιλαμβάνουν:
 - Τις εγκαταστάσεις παραγωγής και διανομής ατμού.
 - Τις εγκαταστάσεις διανομής και χρήσης καυσίμων αερίων.
 - Τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης διανομής και χρήσης αερίων για ιατρική χρήση.

- 1.2. Δεν περιλαμβάνονται στην περιοχή ισχύος αυτού του Π.Δ/τος τα παρακάτω τμήματα των εγκαταστάσεων και οι σχετικές αυτών εργασίες:
- Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις και συνδέσεις.
 - Εγκαταστάσεις καυστήρων υγρών και αερίων καυσίμων.
 - Συστήματα αυτοματισμών.
 - Κυκλώματα ψυκτικών υγρών και συσκευών κλιματισμού.
 - Λαμαρινοκατασκευές και στόμια αερισμού.
 - Οικοδομικές εργασίες διαμορφώσεως και εκσκαφές.
 - Αποκαταστάσεις ζημιών και οικοδομικών μερών.

ΑΡΘΡΟ 2

ΟΡΙΣΜΟΙ

2.1. Εγκατάσταση:

Ονομάζεται το σύνολο ή το σύστημα μηχανημάτων, συσκευών, σωλήνων, αγωγών, εξαρτημάτων και οργάνων μέτρησης, ελέγχου, ρύθμισης, ασφάλειας κ.λ.π., που σκοπό έχει μια συγκεκριμένη εξυπηρέτηση των ανθρώπων που ζουν ή εργάζονται μέσα σ' ένα κτίριο και που είναι μόνιμα τοποθετημένο μέσα ή επάνω στους τοίχους, στα δάπεδα, στις οροφές, μέσα σε χαντάκια ορατά ή καλυμμένα.

Τα μέρη και τα τμήματα μιας εγκατάστασης αποτελούνται από έτοιμα, προκατασκευασμένα αντικείμενα, που συναρμολογούνται και συνδεόμενα μεταξύ τους, αποτελούν ένα σύστημα που λειτουργεί και αποδίδει τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται.

2.2. Μελέτη εγκατάστασης:

Είναι το σύνολο των στοιχείων, που καθορίζουν μονοσήμαντα την έκταση, τις διαστάσεις των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν και τις λεπτομέρειες της εγκατάστασης που θα εκτελεστεί.

Περιλαμβάνει τους σχετικούς υπολογισμούς, τις περιγραφές, τις προδιαγραφές, τις οδηγίες εκτέλεσης, τα σχέδια και τα διαγράμματα.

2.3. Επίβλεψη εφαρμογής της μελέτης:

Ονομάζεται η εργασία παρακολούθησης και ελέγχου των δραστηριοτήτων των εργαζομένων στην εκτέλεση της εγκατάστασης, στην πιστή και έντεχνη εφαρμογή της μελέτης στην τήρηση των προδιαγραφών και των τεχνικών κανόνων της κατασκευής στην καλή ποιότητα και στην εμφάνιση του έργου.

2.4. Εκτέλεση εγκατάστασης:

Ονομάζεται το σύνολο της εργασίας που απαιτείται για τη συναρμολόγηση και σύνδεση, για την τοποθέτηση και τη στερέωση των μερών και των τμημάτων μιας εγκατάστασης και για την εξασφάλιση της καλής και ασφαλούς λειτουργίας της.

2.5. Συντήρηση εγκατάστασης:

Διακρίνεται σε δύο είδη:

2.5.1. Προληπτική συντήρηση εγκατάστασης:

Ονομάζεται το σύνολο της εργασίας που απαιτείται για να διατηρείται η εγκατάσταση σε κατάσταση καλής και ασφαλούς λειτουργίας. Περιλαμβάνονται οι περιοδικοί έλεγχοι, οι επιθεωρήσεις, οι λιπάνσεις, οι βαφές, οι αντικαταστάσεις των μερών της εγκατάστασης, που προβλέπεται η γήρανσή τους ή που εκτιμάται, κατά την επιθεώρηση, ότι επίκειται η καταστροφή τους ή ότι η φθορά τους θα φέρει ανωμαλία στην λειτουργία της εγκατάστασης.

2.5.2. Κατασταλτική συντήρηση εγκατάστασης:

Ονομάζεται το σύνολο της εργασίας που απαιτείται για την επισκευή, αντικατάσταση ή διασκευή αντικανονικά λειτουργούντων μερών ή τμημάτων μιας εγκατάστασης. Η τροποποίηση ενός τμήματος μιας εγκατάστασης για τη βελτίωση της απόδοσης ή στερεότητά της, εφ' όσον η εγκατάσταση έπαυε να λειτουργεί ή λειτουργεί κανονικά, αποτελεί κατασταλτική συντήρηση. Αντίθετα αποτελεί προληπτική συντήρηση της εγκατάστασης κάθε τροποποίησή της, εφ' όσον η εγκατάσταση δεν εγγυάται πλέον τη συνεχή και ασφαλή λειτουργία της.

2.5.3. Η τροποποίηση της εγκατάστασης:

Που γίνεται για να εξυπηρετήσει και άλλες απαιτήσεις, πέραν των προβλεπομένων κατά την αρχική της εκτέλεσης, δεν έχει σχέση με τη συντήρησή της, αλλά είναι εργασία εκτέλεσης νέας συμπληρωματικής εγκατάστασης.

2.6. Βοηθός Τεχνίτης Υδραυλικός:

Είναι φυσικό πρόσωπο που ανήκει στο βοηθητικό τεχνικό προσωπικό μιας ομάδας εργασίας για την εκτέλεση ή επισκευή ή διαρρύθμιση μιας εγκατάστασης του άρθρου 1 και που προσφέρει οποιαδήποτε τεχνική βοήθεια χρειαστεί ο επικεφαλής της ομάδας.

2.7. Τεχνίτης Υδραυλικός:

Είναι φυσικό πρόσωπο, που γνωρίζει τον τρόπο που εκτελείται μια εργασία επί των εγκαταστάσεων του άρθρου 1.

Με τη χορήγηση σ' αυτό επαγγελματικής άδειας εργασίας δηλώνεται ότι έχει την απαιτούμενη γνώση και την εμπειρία και είναι κατάλληλο, με τη βοήθεια ή και χωρίς αυτή, βοηθητικού προσωπικού, να εκτελέσει μια εργασία επί των εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης.

2.8. Εγκαταστάτης Υδραυλικός:

Είναι φυσικό πρόσωπο, που μπορεί να εργάζεται σαν τεχνίτης υδραυλικός και που μπορεί συγχρόνως να προϊσταται, να παρακολουθεί ή και να συντονίζει τις εργασίες περισσότερων του ενός τεχνίτη και του βοηθητικού προσωπικού.

2.9. Συνεργείο:

Είναι η ομάδα εργασίας με τη μικρότερη σύνθεση, αποτελείται δε από έναν τεχνίτη υδραυλικό με ή χωρίς βοηθούς τεχνίτες υδραυλικούς.

ΑΡΘΡΟ 3

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΣΤΑΘΜΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

3.1. Εγκαταστάσεις 1^{ης} Ειδικότητας (θερμοϋδραυλικές), περιλαμβάνουν τις εγκαταστάσεις της παρ. 1.1.1. σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. 2.1. Οι εργασίες της ειδικότητας αυτής κλιμακώνονται σε δύο (2) στάθμες τεχνολογίας.

Στάθμη (α) στην οποία περιλαμβάνονται:

Όλες οι εργασίες που εκτελούνται σε μια θερμοϋδραυλική εγκατάσταση, εκτός αυτών των εργασιών που περιγράφονται και ανήκουν στη στάθμη (β).

Στάθμη (β) στην οποία περιλαμβάνονται:

Οι εργασίες, σε μια θερμοϋδραυλική εγκατάσταση, που εκτελούνται:

- Στα τμήματα των δικτύων πίεσεως, ονομαστικής διαμέτρου μεγαλύτερης των 2 ιντσών ή 60 χιλιοστών, μετά των εξαρτημάτων και των οργάνων διακοπής και ρυθμίσεως.
- Στα τμήματα των δικτύων ελευθέρως ροής, ονομαστικής διαμέτρου μεγαλύτερης των 200 χιλιοστών, μετά των εξαρτημάτων τους.
- Για τη συναρμολόγηση, τοποθέτηση και σύνδεση μηχανημάτων και συσκευών μετά των εξαρτημάτων τους, για την παραγωγή και κυκλοφορία ζεστού νερού, ισχύος μεγαλύτερης των 40 KW.

3.2. Εγκαταστάσεις 2^{ης} ειδικότητας (κλιματιστικές) που περιλαμβάνουν τις εγκαταστάσεις της παρ. 1.1.2., σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. 2.1. οι εργασίες της ειδικότητας αυτής κλιμακώνονται σε δύο (2) στάθμες τεχνολογίας.

Στάθμη (α) στην οποία περιλαμβάνονται:

Όλες οι εργασίες που εκτελούνται σε μια κλιματιστική εγκατάσταση, εκτός των εργασιών που περιγράφονται και ανήκουν στη στάθμη (β).

Στάθμη (β) στη οποία περιλαμβάνονται:

Οι εργασίες σε μια κλιματιστική εγκατάσταση, που εκτελούνται:

- Στα τμήματα δικτύων όπως περιγράφονται στη στάθμη (β) των θερμοϋδραυλικών εγκαταστάσεων.
- Για τη συναρμολόγηση, τοποθέτηση και σύνδεση μηχανημάτων και συσκευών μετά των εξαρτημάτων τους, για την παραγωγή και κυκλοφορία ζεστού ή και κρύου νερού ή και αέρα.

3.3. Εγκαταστάσεις 3^{ης} ειδικότητας (αερίων) που περιλαμβάνουν τις εγκαταστάσεις της παρ. 1.1.3. σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. 2.1.

Οι εργασίες της ειδικότητας αυτής κλιμακώνονται σε δύο (2) στάθμες τεχνολογίας.

Στάθμη (α) στην οποία περιλαμβάνονται:

- Όλες οι εργασίες που εκτελούνται σε μια εγκατάσταση διανομής ατμού πίεσεως μέχρι 0,5 BAR.
- Όλες οι εργασίες που εκτελούνται σε μια εγκατάσταση δικτύων διανομής αερίων για ιατρική χρήση.

Από τις παραπάνω εργασίες εξαιρούνται αυτές που γίνονται σε τμήματα δικτύων με ονομαστική διάμετρο μεγαλύτερη των 2 ιντσών ή 60 χιλιοστών.

Στάθμη (β) στην οποία περιλαμβάνονται:

Οι εργασίες σε μια εγκατάσταση αυτής της ειδικότητας που εκτελούνται:

- Στα τμήματα των δικτύων διανομής ατμού πίεσεως μέχρι 0,5 BAR ή διανομής αερίων για ιατρική χρήση ονομαστικής διαμέτρου μεγαλύτερης των 2 ιντσών ή 60 χιλιοστών.
- Σε ολόκληρο το δίκτυο διανομής καυσίμων αερίων.
- Σε ολόκληρο το δίκτυο διανομής ατμού πίεσεως μεγαλύτερης των 0,5 BAR και μέχρι 16 BAR.
- Για τη συναρμολόγηση, τοποθέτηση και σύνδεση μηχανημάτων και συσκευών μετά των εξαρτημάτων τους, για την παραγωγή ατμού, ή την αποθήκευση και άντληση αερίων για ιατρική χρήση.
- Για την εγκατάσταση συσκευών κατανάλωσης καυσίμων αερίων.

ΑΡΘΡΟ 4

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

4.1. Ποιοτική στάθμη των εγκαταστάσεων – Τεχνογνωσία – Υλικά.

4.1.1. Η τεχνογνωσία για την εκπόνηση της μελέτης των εγκαταστάσεων στα κτίρια και για την εφαρμογή της μελέτης, καθώς και οι κανόνες της τέχνης και της επιστήμης, καθορίζονται από τις Τεχνικές Οδηγίες που συντάσσονται από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (ΤΟΤΕΕ) ή από άλλο αρμόδιο φορέα και εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

4.1.2. Δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση στις εγκαταστάσεις υλικών που δεν είναι σύμφωνα με τα αντίστοιχα πρότυπα του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ), εφόσον υπάρχουν, ή αντίστοιχα πρότυπα των χωρών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

4.2. Οι εργασίες οι σχετικές με τις εγκαταστάσεις του άρθρου 1 είναι τέσσερις (4).

4.2.1. Μελέτη.

Για κάθε εγκατάσταση συντάσσεται μελέτη σύμφωνα με τον ορισμό της παραγράφου 2.2, η οποία περιλαμβάνει και τη σύνταξη των στοιχείων για την έκδοση άδειας εγκατάστασης από την αρμόδια υπηρεσία εάν χρειάζεται. Η σύνταξη των στοιχείων αυτών θα γίνει σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές της Υπηρεσίας που εκδίδει την άδεια.

4.2.2. Επίβλεψη εφαρμογής μελέτης:

Η επίβλεψη εφαρμογής της μελέτης ορίζεται στην παρ. 2.3. και περιλαμβάνει, εκτός των άλλων:

- Την εκτέλεση όλων των δοκιμών και των ελέγχων, καθώς και τη σύνταξη των τεχνικών πρωτοκόλλων μετά το πέρας της εκτέλεσης του έργου.
- Την κατάρτιση φακέλου με τα σχέδια όπως το έργο εκτελέστηκε, που θα παραδίνεται, μετά την αποπεράτωσή του στον ιδιοκτήτη.
- Τη θεώρηση και τη βεβαίωση ως προς την ακρίβεια της δήλωσης που αναφέρεται στην παρ. 4.2.3.

4.2.3. Εκτέλεση της εγκατάστασης:

Η εκτέλεση της εγκατάστασης ορίζεται στην παράγραφο 2.4. και περιλαμβάνει εκτός των άλλων:

- Τη σύνταξη υπεύθυνης δήλωσης προς την αρμόδια πολεοδομική Υπηρεσία που εξέδωσε την άδεια ότι η εγκατάσταση εκτελέστηκε σύμφωνα με τη μελέτη που κατατέθηκε σ' αυτή, με τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις, όπως επίσης και ότι τηρήθηκαν οι κανόνες της Τέχνης.
- Στην υπεύθυνη δήλωση αυτή, επίσης θα αναγράφονται όλα τα ονόματα αυτών που εργάστηκαν στο έργο μαζί με τον αριθμό και την τάξη της επαγγελματικής τους άδειας.
- Η δήλωση αυτή, για να γίνει αποδεκτή από την Υπηρεσία στην οποία απευθύνεται θα πρέπει:
 - να θεωρείται και να βεβαιώνεται η ακρίβεια των αναφερομένων σ' αυτήν από τον επιβλέποντα της εφαρμογή της μελέτης του έργου.
 - να έχει κατατεθεί αποδεδειγμένα στο επαγγελματικό σωματείο που καλύπτει τον κλάδο.
 - Η σύνδεση των εγκαταστάσεων με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας μπορεί να εκτελεστεί μόνο αν βεβαιωθεί από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία, ότι κατατέθηκε σ' αυτήν η παραπάνω υπεύθυνη δήλωση.

4.2.4. Συντήρηση και λειτουργία της εγκατάστασης.

Η εργασία αυτή ορίζεται στις παραγράφους 2.5. και 2.6. Επιπλέον περιλαμβάνει την τήρηση βιβλίου συντήρησης, εις το οποίο, εκτός των στοιχείων του ιδιοκτήτου της εγκατάστασης, ή του διαχειριστή, εάν πρόκειται περί κοινόχρηστης εγκατάστασης, ως και του τοπογραφικού εντοπισμού (πόλης, οδός, αριθμός) αυτής, θα αναγράφονται επίσης η εργασία συντήρησης που έγινε, σε σύντομη περιγραφή, ο χρόνος που εκτελέστηκε, ως και τα στοιχεία αυτών που εργάστηκαν με τον αριθμό και την τάξη της επαγγελματικής τους άδειας.

Το έντυπο αυτό βιβλίο συντήρησης θα φυλάσσεται επιμελώς από τον ιδιοκτήτη ή το διαχειριστή της εγκατάστασης.

Η Υπηρεσία του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. θα συντάξει υπόδειγμα βιβλίου συντήρησης, έτσι ώστε να είναι ενιαία σ' όλη την Ελληνική Επικράτεια, η παρακολούθηση της συντήρησης και των τροποποιήσεων των εγκαταστάσεων.

Για κάθε αλλαγή της αρχικής εγκατάστασης θα ενημερώνεται ο σχετικός φάκελος με τα σχέδια «όπως το έργο εκτελέστηκε» της προηγούμενης παραγράφου 4.2.2. εδάφιο 2.

Η υποχρέωση της τήρησης του βιβλίου αυτού αρχίζει μετά δύο (2) χρόνια από την ισχύ αυτού του Π.Δ/τος.

- 4.3. Την ευθύνη για την εκτέλεση των εργασιών της παραπάνω παραγράφου 4.2. έχουν τα παρακάτω πρόσωπα:
 - 4.3.1. την ευθύνη για τη σύνταξη της μελέτης, για την επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης και για την υπεύθυνη τεχνική επίβλεψη συντήρησης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων του άρθρου 1, έχουν τα πρόσωπα που ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις (Β.Δ. 16/17.3.1950).
 - 4.3.2. Την ευθύνη για την έντεχνη εργασία επί των εγκαταστάσεων του άρθρου 1, φέρει ο ανώτερος στην τάξη, εγκαταστάτης ή τεχνίτης επικεφαλής των συνεργείων ή του συνεργείου ενός έργου. Η ευθύνη αυτή ολοκληρώνεται με την υπογραφή της υπεύθυνης δήλωσης της παρ. 4.2.3. που η ακρίβεια του περιεχομένου της, βεβαιώνεται από τον επιβλέποντα την εφαρμογή της μελέτης του έργου.

ΑΡΘΡΟ 5

ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Οι επαγγελματικές άδειες εργασίας που χορηγούνται είναι:

- 5.1. Άδεια Βοηθού Τεχνίτη Υδραυλικού.
- 5.2. Για κάθε μία από τις τρεις (3) ειδικότητες των θερμοϋδραυλικών εγκαταστάσεων χορηγούνται οι παρακάτω άδειες:
 - 5.2.1. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Α' Τάξης 1^{ης}, ή 2^{ης}, ή 3^{ης} ειδικότητας.
 - 5.2.2. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Β' Τάξης 1^{ης}, ή 2^{ης}, ή 3^{ης} ειδικότητας.
 - 5.2.3. Άδεια Εγκαταστάτη Υδραυλικού Α' Τάξης 1^{ης}, ή 2^{ης}, ή 3^{ης} ειδικότητας.
- 5.3. Άδεια Εγκαταστάτη Υδραυλικού Β' Τάξης.

ΑΡΘΡΟ 6
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΔΕΙΟΥΧΩΝ

- 6.1. Άδεια βοηθού Τεχνίτη Υδραυλικού.
Ο κάτοχος της άδειας αυτής δικαιούται:
- να εργάζεται ως Τεχνικό Βοηθητικό προσωπικό και να πλαισιώνει ένα συνεργείο εργασίας οποιασδήποτε ειδικότητας προσφέροντας τεχνική βοήθεια.
 - να αποκτά πιστοποιητικά προϋπηρεσίας του.
- 6.2. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης.
Ο κάτοχος της άδειας αυτής δικαιούται:
- να εργάζεται ως υπεύθυνος συνεργείου σε εργασίες (α) στάθμης των εγκαταστάσεων της ειδικότητάς του.
 - να αποκτά πιστοποιητικά προϋπηρεσίας του.
- 6.3. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ Τάξης.
Ο κάτοχος της άδειας αυτής δικαιούται:
- να εργάζεται ως υπεύθυνος συνεργείου σε εργασίες (α) και (β) στάθμης των εγκαταστάσεων της ειδικότητάς του.
 - να αποκτά πιστοποιητικά προϋπηρεσίας του.
- 6.4. Άδεια Εγκαταστάτου Υδραυλικού Α΄ Τάξης.
Ο κάτοχος της άδειας αυτής δικαιούται:
- να εργάζεται ως υπεύθυνος συνεργείου σε εργασίες (α) και (β) στάθμης των εγκαταστάσεων της ειδικότητάς του.
 - να προϊστάται, να παρακολουθεί και να συντονίζει τις εργασίες που εκτελούν, λιγότερα από πέντε (5) συνεργεία συγχρόνως, συμπεριλαμβανομένων και του συνεργείου που μπορεί ενδεχομένως να εργάζεται και αυτός σαν υπεύθυνος Τεχνίτης, σε εγκαταστάσεις της ειδικότητάς του.
 - να αποκτά πιστοποιητικά προϋπηρεσίας του.
- 6.5. Άδεια Εγκαταστάτου Υδραυλικού Β΄ Τάξης.
Ο κάτοχος της άδειας αυτής δικαιούται:
- να εργάζεται σαν υπεύθυνος συνεργείων σε εργασίες (α) και (β) στάθμης των εγκαταστάσεων της ειδικότητάς του.
 - να προϊστάται, να παρακολουθεί και να συντονίζει τις εργασίες που εκτελούν όλα τα συνεργεία, όλων των ειδικοτήτων, σε όλες τις εγκαταστάσεις ενός έργου.
 - να αποκτά πιστοποιητικά προϋπηρεσίας.

ΑΡΘΡΟ 7
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΔΕΙΟΥΧΩΝ

- 7.1. Κατά την εκτέλεση ή κατά τη συντήρηση των εγκαταστάσεων του άρθρου 1 επιτρέπεται να εργάζονται μόνον πρόσωπα που κατέχουν την κατάλληλη άδεια.
- 7.2. Δεν επιτρέπεται στους εργαζόμενους σε εγκαταστάσεις του άρθρου 1 να εκτελούν εργασίες πέραν από αυτές που επιτρέπονται από την άδεια που κατέχουν και που καθορίζονται στο άρθρο 6 του παρόντος.
- 7.3. Ο υπεύθυνος αδειούχος που εκτελεί εργασίες που προβλέπονται από την άδειά του υποχρεούται:
- 7.3.1. Να εφαρμόζει πιστά τη μελέτη και να τηρεί πιστά τους κανόνες προληπτικής συντήρησης, που ορίζονται από τους κατασκευαστικούς οίκους των μηχανημάτων, συσκευών και εξαρτημάτων.
- 7.3.2. Να τηρεί τα αναφερόμενα στο άρθρο 4.1.
- 7.3.3. Να τηρεί τους κανόνες της τέχνης έτσι όπως καθορίζονται στην παράγραφο 4.1.1. και τις ΤΟΤΕΕ που ισχύουν κατά το χρόνο της εργασίας.
- 7.3.4. Μετά το πέρας της εκτέλεσης της εγκατάστασης, να εκδίδει την υπεύθυνη δήλωση που προβλέπεται στο άρθρο 4.2.3.

- 7.4. Κατά την εκτέλεση ή τη συντήρηση μιας εγκατάστασης του άρθρου 1, οι αδειούχοι τεχνίτες υπεύθυνοι ενός συνεργείου και οι αδειούχοι εγκαταστάτες υπεύθυνοι των συνεργείων, υποχρεούνται να ευρίσκονται επί τόπου των εργασιών των οποίων έχουν την ευθύνη.
- 7.5. Κατά την εκτέλεση της εγκατάστασης ουδεμιά τροποποίηση της μελέτης επιτρέπεται να γίνει, χωρίς την έγκριση του μελετητή του έργου.
Εφ' όσον διαπιστωθούν κατά την εκτέλεση της εγκατάστασης ότι υπάρχουν στη μελέτη ελλείψεις ή σφάλματα, αυτά αποδεικνύονται στον επιβλέποντα την εφαρμογή της μελέτης του έργου.
Τροποποίηση της μελέτης μπορεί να γίνει μόνο μετά της έγκριση του μελετητή του έργου ή άλλου ισοδύναμου προσώπου.

ΑΡΘΡΟ 8 ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ

- 8.1. Άδεια Βοηθού Τεχνίτη Υδραυλικού.
- 8.1.1. Η άδεια αυτή χορηγείται μετά από αίτηση και χωρίς εξετάσεις εναλλακτικά σ' αυτούς που θα προσκομίσουν:
- Πτυχίο Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου (ΤΕΛ) του Ν. 1566/85, του τμήματος θερμικών και ψυκτικών εγκαταστάσεων του Μηχανολογικού Τομέα ή ισότιμο τίτλο ή
 - Πτυχίο Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής (ΤΕΣ) του Ν. 1566/85, ειδικότητας υδραυλικών και θερμικών εγκαταστάσεων ή ισότιμο τίτλο.
- 8.1.2. Η άδεια αυτή χορηγείται επίσης μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, σ' αυτούς που θα προσκομίσουν πτυχίο Κατωτέρας Τεχνικής Σχολής Υδραυλικών εγκαταστάσεων του Ν.Δ. 580/70 ή ισότιμο τίτλο και πιστοποιητικά προϋπηρεσίας τουλάχιστον επτακοσίων πενήντα (750) ημερομισθίων, στην εκτέλεση ή και τη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1 και που πραγματοποιήθηκαν μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους.
- 8.1.3. Επίσης χορηγείται μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, σ' αυτούς που θα προσκομίσουν μόνο πιστοποιητικά προϋπηρεσίας τουλάχιστον πέντε (5) ετών στη εκτέλεση ή και τη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1 και που πραγματοποιήθηκαν μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους.
- 8.2. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Α' Τάξης της 1^{ης}, ή 2^{ης}, ή 3^{ης} ειδικότητας.
- 8.2.1. Η άδεια αυτή χορηγείται στους κατόχους αδειας βοηθού Τεχνίτη Υδραυλικού, μετά από αίτηση για μία από τις τρεις ειδικότητες και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, όταν προσκομίσουν εναλλακτικά:
- Πτυχίο Επαγγελματικού Λυκείου (ΤΕΛ) του Ν. 1566/85, του τμήματος θερμικών και ψυκτικών εγκαταστάσεων του Μηχανολογικού Τομέα ή ισότιμο τίτλο και πιστοποιητικά προϋπηρεσία τουλάχιστον χιλίων (1000) ημερομισθίων, ως βοηθού τεχνίτη υδραυλικού, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1, εκ των οποίων τα επτακόσια πενήντα (750) ημερομισθία πραγματοποιήθηκαν σε εγκαταστάσεις της αιτούμενης ειδικότητας, ή
 - Πτυχίο Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής (ΤΕΣ) του Ν. 1566/85, ειδικότητας υδραυλικών και θερμικών εγκαταστάσεων ή ισότιμο τίτλο και πιστοποιητικά προϋπηρεσίας τουλάχιστον χιλίων διακοσίων πενήντα (1250) ημερομισθίων, ως βοηθού τεχνίτη υδραυλικού, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1, εκ των οποίων τα χίλια (1000) ημερομισθία πραγματοποιήθηκαν σε εγκαταστάσεις της αιτούμενης ειδικότητας, ή
 - Πτυχίο Κατωτέρας Τεχνικής Σχολής Υδραυλικών Εγκαταστάσεων του Ν.Δ. 580/70 ή ισότιμο τίτλο και πιστοποιητικά προϋπηρεσίας τουλάχιστον χιλίων πεντακοσίων (1500) ημερομισθίων, ως βοηθού τεχνίτη υδραυλικού, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1, εκ των οποίων τα

χίλια διακόσια πενήντα (1250) ημερομίσθια πραγματοποιήθηκαν σε εγκαταστάσεις της αιτούμενης ειδικότητας.

- 8.2.2. Η άδεια αυτή χορηγείται επίσης μετά από αίτηση για μία από τις τρεις ειδικότητες και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια Επιτροπή, σ' αυτούς που θα προσκομίσουν πτυχίο Κατωτέρας Τεχνικής Σχολής Υδραυλικών εγκαταστάσεων του Ν.Δ.580/70 ή ισότιμο τίτλο και πιστοποιητικά συνολικής προϋπηρεσίας τουλάχιστον δύο χιλιάδων διακοσίων πενήντα (2.250) ημερομισθίων, που πραγματοποιήθηκαν μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1, εκ των οποίων τα δύο χιλιάδες (2.000) ημερομίσθια πραγματοποιήθηκαν σε εγκαταστάσεις της αιτούμενης ειδικότητας.
- 8.2.3. Επίσης χορηγείται μετά από αίτηση για μία από τις ειδικότητες και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, σ' αυτούς που θα προσκομίσουν μόνον πιστοποιητικά συνολικής προϋπηρεσίας τουλάχιστον ένδεκα (11) ετών που πραγματοποιήθηκαν μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1, εκ των οποίων τα δέκα (10) έτη πραγματοποιήθηκαν σε εγκαταστάσεις της αιτούμενης ειδικότητας.
- 8.3. Επίσης μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, χορηγείται:
- 8.3.1. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Α' Τάξης της 1^{ης} ειδικότητας.
Σ' αυτούς που θα προσκομίσουν άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Α' Τάξης, άλλης ειδικότητας από την αιτούμενη και πιστοποιητικά προϋπηρεσίας διακοσίων (200) ημερομισθίων, ως βοηθού Τεχνίτη Υδραυλικού στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων της 1^{ης} ειδικότητας της παραγράφου 1.1.1.
- 8.3.2. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Α' Τάξης της 2^{ης} ή της 3^{ης} ειδικότητας.
Σ' αυτούς που θα προσκομίσουν άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Α' Τάξης, άλλης ειδικότητας από την αιτούμενη και πιστοποιητικά προϋπηρεσίας εκατό (100) ημερομισθίων, ως βοηθού Τεχνίτη Υδραυλικού, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων της αιτούμενης ειδικότητας.
- 8.3.3. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού α' Τάξης της 1^{ης} ή της 2^{ης} ή της 3^{ης} Ειδικότητας.
Σ' αυτούς που θα προσκομίσουν τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στην παρ. 8.2.3. για την απόκτηση αδειάς Τεχνίτη Υδραυλικού Α' Τάξης άλλης ειδικότητας από την αιτούμενη και επιπλέον πιστοποιητικά συνολικής προϋπηρεσίας ενός (1) έτους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων της αιτούμενης ειδικότητας.
- 8.4. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Β' Τάξης της 1^{ης} ή της 2^{ης} ή της 3^{ης} Ειδικότητας.
- 8.4.1. Η άδεια αυτή χορηγείται στους κατόχους αδειάς Τεχνίτη Υδραυλικού Α' Τάξης της ίδιας ειδικότητας προς την αιτούμενη, μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, όταν προσκομίσουν πιστοποιητικά προϋπηρεσίας τουλάχιστον χιλίων διακοσίων πενήντα (1.250) ημερομισθίων, ως Τεχνίτη Υδραυλικού Α' Τάξης της αιτούμενης ειδικότητας.
- 8.4.2. Η άδεια αυτή χορηγείται επίσης μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, σ' αυτούς που θα προσκομίσουν πτυχίο Κατωτέρας Τεχνικής Σχολής Υδραυλικών Εγκαταστάσεων του Ν.Δ. 580/70 ή ισότιμο τίτλο και πιστοποιητικά συνολικής προϋπηρεσίας τουλάχιστον τριών χιλιάδων πεντακοσίων (3.500) ημερομισθίων που πραγματοποιήθηκαν μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1, εκ των οποίων τα τρεις χιλιάδες διακόσια πενήντα (3.250) ημερομίσθια, πραγματοποιήθηκαν σε εγκαταστάσεις της αιτούμενης ειδικότητας.
- 8.4.3. Επίσης χορηγείται μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, σ' αυτούς που θα προσκομίσουν μόνο πιστοποιητικά προϋπηρεσίας τουλάχιστον δέκα έξι (16) ετών, που πραγματοποιήθηκε μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1, εκ των οποίων των δεκαπέντε (15) ετών προϋπηρεσία πραγματοποιήθηκε σε εγκαταστάσεις της αιτούμενης ειδικότητας.
- 8.5. Επίσης μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, χορηγείται:

- 8.5.1. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ Τάξης της 1^{ης} Ειδικότητας.
Σ' αυτούς που θα προσκομίσουν άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ Τάξης, άλλης ειδικότητας από την αιτούμενη και πιστοποιητικά προϋπηρεσίας εκατό (100) ημερομισθίων ως Τεχνίτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης της αιτουμένης ειδικότητας.
- 8.5.2. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ τάξης της 2^{ης} ή της 3^{ης} ειδικότητας.
Σ' αυτούς που θα προσκομίσουν άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ Τάξης, άλλης ειδικότητας από την αιτουμένη και πιστοποιητικά προϋπηρεσίας εκατό (100) ημερομισθίων ως Τεχνίτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης της αιτουμένης ειδικότητας.
- 8.5.3. Άδεια Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ Τάξης της 1^{ης} ή της 2^{ης} ή της 3^{ης} Ειδικότητας.
Σ' αυτούς που θα προσκομίσουν τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 8.4.3. για την απόκτηση αδείας Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ Τάξης άλλης ειδικότητας από την απαιτούμενη και επιπλέον πιστοποιητικά συνολικής προϋπηρεσίας ενός (1) έτους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων της αιτουμένης ειδικότητας.
- 8.6. Άδεια Εγκαταστάτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης της 1^{ης} ή της 2^{ης} ή της 3^{ης} Ειδικότητας.
- 8.6.1. Η άδεια αυτή χορηγείται στους κατόχους αδείας Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ Τάξης της ίδιας ειδικότητας προς την αιτουμένη, μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, όταν προσκομίσουν πιστοποιητικά προϋπηρεσίας τουλάχιστον χιλίων (1.000) ημερομισθίων, ως Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ Τάξης της αιτουμένης ειδικότητας.
- 8.6.2. Η άδεια αυτή χορηγείται επίσης μετά από αίτηση για μια από τις τρεις ειδικότητες και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, σ' αυτούς που θα προσκομίσουν πτυχίο Κατωτέρας Τεχνικής Σχολής Υδραυλικών Εγκαταστάσεων του Ν.Δ. 580/70 ή ισότιμο τίτλο και πιστοποιητικά συνολικής προϋπηρεσίας τουλάχιστον τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων (4.500) ημερομισθίων, που πραγματοποιήθηκαν μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1, εκ των οποίων τα τέσσερα χιλιάδες διακόσια πενήντα (4.250) ημερομίσθια, πραγματοποιήθηκαν σε εγκαταστάσεις της αιτουμένης ειδικότητας.
- 8.6.3. Επίσης χορηγείται μετά από αίτηση για μια από τις τρεις ειδικότητες και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, σ' αυτούς που θα προσκομίσουν μόνο πιστοποιητικά συνολικής προϋπηρεσίας είκοσι δύο (22) ετών, που πραγματοποιήθηκε μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1, εκ των οποίων των είκοσι ένα (21) ετών προϋπηρεσία πραγματοποιήθηκε σε εγκαταστάσεις της αιτουμένης ειδικότητας.
- 8.7. Επίσης μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή χορηγείται:
- 8.7.1. Άδεια εγκαταστάτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης της 1^{ης} ειδικότητας:
Σ' αυτούς που θα προσκομίσουν άδεια Εγκαταστάτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης, άλλης ειδικότητας από την αιτουμένη και πιστοποιητικά προϋπηρεσίας τετρακοσίων (400) ημερομισθίων ως Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ Τάξης της 1^{ης} Ειδικότητας 1.1.1.
- 8.7.2. Άδεια Εγκαταστάτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης της 2^{ης} ή της 3^{ης} ειδικότητας:
Σ' αυτούς που θα προσκομίσουν άδεια εγκαταστάτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης, άλλης ειδικότητας από την αιτουμένη και πιστοποιητικά προϋπηρεσίας διακοσίων (200) ημερομισθίων ως Τεχνίτη Υδραυλικού Β΄ Τάξης της αιτουμένης ειδικότητας.
- 8.7.3. Άδεια εγκαταστάτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης της 1^{ης} ή της 2^{ης} ή της 3^{ης} ειδικότητας:
Σ' αυτούς που θα προσκομίσουν τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 8.6.3. για την απόκτηση αδείας εγκαταστάτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης άλλης ειδικότητας από την αιτουμένης και επιπλέον πιστοποιητικά συνολικής προϋπηρεσίας ενός (1) έτους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων της αιτουμένης ειδικότητας.
- 8.8. Άδεια Εγκαταστάτου Υδραυλικού Β΄ Τάξης.
- 8.8.1. Η άδεια αυτή χορηγείται στους κατόχους αδείας Εγκαταστάτη Υδραυλικού Α΄ Τάξης οποιασδήποτε ειδικότητας, μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή και προσκομίσουν πιστοποιητικά προϋπηρεσίας επτακοσίων πενήντα (750) ημερομισθίων από την κτήση της άδειας αυτής στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1.

- 8.8.2. Η άδεια αυτή χορηγείται επίσης μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, σ' αυτούς που θα προσκομίσουν πτυχίο Κατωτέρας Τεχνικής Σχολής Υδραυλικών Εγκαταστάσεων του Ν.Δ. 580/70 ή ισότιμο τίτλο και πιστοποιητικά προϋπηρεσίας τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ημερομισθίων, που πραγματοποιήθηκαν μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1.
- 8.8.3. Η άδεια αυτή χορηγείται επίσης μετά από αίτηση και αφού υποστούν επιτυχή εξέταση από την αρμόδια επιτροπή, σ' αυτούς που θα προσκομίσουν μόνο πιστοποιητικά συνολικής προϋπηρεσίας τουλάχιστον είκοσι δύο (22) ετών, που πραγματοποιήθηκαν μετά το 15^ο έτος της ηλικίας τους, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1.
- 8.9. Οι κάτοχοι τίτλου ταχύρυθμης Κατάρτισης του ΟΑΕΔ ειδικότητας θερμοϋδραυλικού, αποκτούν τις άδειες που προβλέπονται για τους απόφοιτους των Κατωτέρων Τεχνικών Σχολών του Ν.Δ.580/70, προσκομίζοντας πρόσθετη προϋπηρεσία διακοσίων πενήντα (250) ημερομισθίων, στην εκτέλεση ή και στη συντήρηση εγκαταστάσεων του άρθρου 1, της αιτούμενης ειδικότητας.
- 8.10. Για την απόκτηση των αντίστοιχων αδειών που προβλέπονται στις παραγράφους 8.1.3., 8.2.3., 8.4.3., 8.6.3. και 8.8.3., ο τίτλος Ταχύρυθμης Κατάρτισης του ΟΑΕΔ ειδικότητας θερμοϋδραυλικού, ισοδυναμεί με πιστοποιητικά προϋπηρεσίας ενός (1) έτους.

ΑΡΘΡΟ 9

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ – ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ – ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

- 9.1. Η εξέταση των υποψηφίων για την απόκτηση επαγγελματικής άδειας βοηθού Τεχνίτη, Τεχνίτη και εγκατάσταση υδραυλικού διενεργείται από την εξεταστική Επιτροπή Άσκησης του Επαγγέλματος που λειτουργεί στις περιφερειακές Υπηρεσίες Βιομηχανίας του Υπουργείου Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας (άρθρο 44 του Π.Δ. 396/89 ΦΕΚ Α 172)
- 9.2. Η εξέταση των υποψηφίων περιλαμβάνει τον έλεγχο και την αξιολόγηση των γνώσεων των υποψηφίων στο συγκεκριμένο αντικείμενο.
- 9.3. Η εξέταση των υποψηφίων βοηθών Τεχνιτών Υδραυλικών είναι προφορική.
- 9.4. Η εξέταση των υποψηφίων Τεχνιτών και εγκαταστατών Υδραυλικών όλων των ειδικοτήτων και τάξεων είναι προφορική και γραπτή.
- 9.5. Οι υποψήφιοι που απορρίπτονται κατά την εξέταση για την απόκτηση επαγγελματικής άδειας μπορούν να επανέλθουν για την εξέταση μετά από περίοδο έξι (6) μηνών από την ημερομηνία απόρριψής τους. Η εξεταστική επιτροπή μπορεί να μειώσει την περίοδο αυτή το πολύ κατά δύο (2) μήνες.
- 9.6. Με απόφαση του Υπουργείου ΒΕΤ καθορίζεται η εξεταστέα ύλη για κάθε επαγγελματική άδεια του παρόντος διατάγματος.

ΑΡΘΡΟ 10

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ

- 10.1 Οι ενδιαφερόμενοι για την απόκτηση επαγγελματικής άδειας του άρθρου 5 του παρόντος Π.Δ/τος υποβάλλουν στις αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες Βιομηχανίας του ΥΒΕΤ του τόπου μόνιμης κατοικίας τους, τα παρακάτω δικαιολογητικά:
- Αίτηση κατάλληλα χαρτοσημασμένη.
 - Δύο (2) πρόσφατες φωτογραφίες.
 - Τίτλους σπουδών, στην περίπτωση που υπάρχουν.
 - Πιστοποιητικά προϋπηρεσίας ή άλλα κατά περίπτωση αποδεικτικά στοιχεία προϋπηρεσίας.
 - Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 μόνιμης κατοικίας.
 - Διπλότυπο εισπράξεως του Δημοσίου Ταμείου χιλίων (1.000) δρχ.
 - Τα κατά το νόμο χαρτόσημα για τη χαρτοσήμανση της επαγγελματικής άδειας.

- 10.2 Στα πιστοποιητικά προϋπηρεσίας πρέπει να αναγράφονται:
- Τα στοιχεία του εργοδότη.
 - Τα στοιχεία του αιτούντος υποψηφίου.
- Ο ακριβής χρόνος απασχόλησης σε ημέρες ή σε χρόνια σε κάθε ειδικότητα εγκατάστασης που εργάστηκε ο αιτών υποψήφιος.
- Τα στοιχεία του βεβαιούντος το πιστοποιητικό.
- 10.3 Τα πιστοποιητικά προϋπηρεσίας επέχουν θέση υπεύθυνης δήλωσης ενώπιον Δημόσιας Αρχής και στην περίπτωση αναγραφής ανακριβών ή ψευδών στοιχείων οι παραβάτες, τιμωρούνται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.
- 10.4 Τα πιστοποιητικά προϋπηρεσίας που χορηγούνται σύμφωνα με το άρθρο 7.3.4. σε εργαζόμενους με ασφάλιση στο Ι.Κ.Α. θεωρούνται για την ακρίβεια του περιεχομένου (χρόνος – ειδικότητα απασχόλησης) από τον Οικείο Επόπτη Εργασίας, ύστερα από γνωμοδότηση του Οικείου Επαγγελματικού Σωματείου που καλύπτει τον Κλάδο. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει Επόπτης Εργασίας η θεώρηση γίνεται από την κατά τόπους αρμόδια Αστυνομική Αρχή.
- 10.5 Τα πιστοποιητικά προϋπηρεσίας που χορηγούνται σύμφωνα με το άρθρο 7.3.4. σε εγγεγραμμένους στην Εφορία ως επιτηδευματίες, υδραυλικοί, δεν θεωρούνται από τον Επόπτη Εργασίας, εφόσον είναι θεωρημένα σύμφωνα με το άρθρο 4.2.3. και έχουν κατατεθεί αποδεδειγμένα στο επαγγελματικό Σωματείο που καλύπτει τον Κλάδο.
- 10.6 Όσοι κατά τη Δημοσίευση του παρόντος Π.Δ. είναι εγγεγραμμένοι στην Εφορία ως επιτηδευματίες και εργάζονται ως υδραυλικοί, η προϋπηρεσία τους αποδεικνύεται με την υποβολή σχετικής βεβαίωσης της Εφορίας τιμολογίων ή Δελτίων παροχής Υπηρεσιών, σχετικής βεβαίωσης Οικείου Επαγγελματικού Σωματείου που καλύπτει τον κλάδο, συμβάσεις ανάθεσης έργου, βεβαιώσεις μηχανικών που επέβλεψαν τα έργα ή άλλων χρήσιμων στοιχείων.
- Τα παραπάνω στοιχεία κρίνονται από την Εξεταστική Επιτροπή.
- 10.7 Στην περίπτωση έλλειψης στοιχείων, που μπορεί να προέρχεται, είτε από καταστροφή αρχείων ή καταστάσεων εργασίας, είτε από άλλες αιτίες, τότε για τον προσδιορισμό του είδους και του χρόνου εργασίας, μπορούν να χρησιμοποιηθούν, σαν αποδεικτικά στοιχεία, τα βιβλιάρια ενσήμων των ασφαλιστικών οργανισμών. Εάν και από αυτή δεν μπορεί να βεβαιωθεί το είδος ή και ο χρόνος εργασίας, τότε ο αρμόδιος, κατά τα ανωτέρω για την θεώρηση του πιστοποιητικού, θα πρέπει να συντάξει έκθεση που να αιτιολογηθεί την αδυναμία αυτή.
- 10.8 Στην περίπτωση αιτιολογημένης αδυναμίας της θεώρησης του πιστοποιητικού, σύμφωνα με τα παραπάνω, τότε θα μπορεί αυτό να γίνει αποδεκτό, εφόσον υπάρχει βεβαίωση της Επαγγελματικής Οργάνωσης ή του Σωματείου του αιτούντος υποψηφίου, ότι είναι μέλος του, παράλληλα Δε επίσης θετική γνωμάτευση της αρμόδιας Εξεταστικής Επιτροπής Άσκησης Επαγγέλματος, η οποία θα αναγράφεται πάνω στην αίτηση του ενδιαφερομένου.
- 10.9 Στην περίπτωση που υπάρχουν στοιχεία για την έκδοση του πιστοποιητικού, όμως για οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρχει αρμόδιος για τη θεώρηση (επιβλέπων επόπτης εργασίας, αστυνομική αρχή), τότε η εξακρίβωση των στοιχείων θα γίνεται από την υπηρεσία έκδοσης των επαγγελματικών αδειών του ΥΒΕΤ, κατά τον πιο πρόσφορο τρόπο γι' αυτήν και σε συνεργασία με την Εξεταστική Επιτροπή Άσκησης Επαγγέλματος (Ε.Ε.Α.Ε.) την Τοπική Αυτοδιοίκηση ή και τις εργατικές οργανώσεις και παρόμοιες Αρχές.
- 10.10 Για κάθε περίπτωση συντάσσεται από το ΕΕΑΕ πρακτικό, στο οποίο αιτιολογείται η αποδοχή ή η απόρριψη πιστοποιητικού.
- 10.11 Τα πιστοποιητικά προϋπηρεσίας που έχουν εκδοθεί στην αλλοδαπή, πρέπει να είναι θεωρημένα από την Ελληνική Προξενική Αρχή του τόπου έκδοσης του πιστοποιητικού ή σε περίπτωση έλλειψης αυτής της πλησιέστερης προς αυτόν πόλης.
- 10.12 Κάθε περίπτωση προϋπηρεσίας που δεν προβλέπεται ρητά από τις παραπάνω διατάξεις εξετάζεται από την αρμόδια περιφερειακή Υπηρεσία Βιομηχανίας του ΥΒΕΤ σε συνεργασία με την Οικεία Εξεταστική Επιτροπή και για το σκοπό αυτό

- συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αιτιολογείται η αποδοχή ή απόρριψη των πιστοποιητικών ή άλλων αποδεικτικών στοιχείων προϋπηρεσίας.
- 10.13 Πιστοποιητικά προϋπηρεσίας που εκδίδουν Δημόσιες Υπηρεσίες Ν.Π.Δ.Δ., Τράπεζες, Οργανισμοί και Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, υπογράφονται από τις Διοικήσεις των και δεν χρειάζεται προσυπογραφή από οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο ή θεώρηση άλλης αρχής.
- 10.14 Η απαιτούμενη προϋπηρεσία, για την απόκτηση επαγγελματικής άδειας, του άρθρου 8 του παρόντος Π.Δ/τος υπολογίζεται ως εξής:
- 10.14.1 Για τη χρονική περίοδο μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος Π.Δ/τος κάθε διακόσια πενήντα (250) ημερομίσθια που βεβαιώνονται, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, ισοδυναμούν προς ένα έτος προϋπηρεσίας.
- 10.14.2 Για τη χρονική περίοδο από 1^{ης} Ιανουαρίου 1979 μέχρι την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ το παρόν Π.Δ/γμα, κάθε εκατόν είκοσι (120) ημερομίσθια που βεβαιώνονται, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, εντός του αυτού ημερολογιακού έτους, ισοδυναμούν προς διακόσια πενήντα (250) ημερομίσθια ή ένα (1) έτος προϋπηρεσίας.
- Εάν μέσα σ' ένα ημερολογιακό έτος δεν έχουν συμπληρωθεί εκατόν είκοσι (120) ημερομίσθια, τότε αυτά αθροίζονται με τα ημερομίσθια άλλου ή άλλων ημερολογιακών ετών, μέχρι της συμπλήρωσης κατ' ελάχιστο των εκατόν είκοσι (120) ημερομισθίων και το άθροισμα αυτό ισοδυναμεί προς διακόσια πενήντα (250) ημερομίσθια ή ένα (1) έτος προϋπηρεσίας.
- 10.14.3 Για τη χρονική περίοδο μέχρι της 31 Δεκεμβρίου 1978, κάθε εξήντα (60) ημερομίσθια που βεβαιώνονται, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, εντός του αυτού ημερολογιακού έτους, ισοδυναμούν προς διακόσια πενήντα (250) ημερομίσθια ή ένα (1) έτος προϋπηρεσίας.
- Εάν μέσα σ' ένα ημερολογιακό έτος δεν έχουν συμπληρωθεί τα εξήντα (60) ημερομίσθια, τότε αυτά αθροίζονται με τα ημερομίσθια άλλου ή άλλων ημερολογιακών ετών μέχρι της συμπλήρωσης κατ' ελάχιστο των εξήντα (60) ημερομισθίων και το άθροισμα αυτό ισοδυναμεί προς διακόσια πενήντα (250) ημερομίσθια ή ένα (1) έτος προϋπηρεσίας.
- 10.15 Όσοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος Διατάγματος ασχολούνται ως Τεχνίτες ή Εγκαταστάτες, σε εγκαταστάσεις του άρθρου 1 υποχρεούνται εντός δύο ετών να προσέλθουν στις αρμόδιες Υπηρεσίες για την απόκτηση των αδειών που αντιστοιχούν προς τα τυπικά τους προσόντα και τα χρόνια προϋπηρεσίας τους, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 8.
- 10.16 Για τους υποψήφιους που θα προσέλθουν για απόκτηση επαγγελματικής άδειας, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, ο χρόνος προϋπηρεσίας που θα καλύπτει τα απαιτούμενα για την απόκτηση επαγγελματικής άδειας του άρθρου 8 θα αφαιρεθεί από το σύνολο της προϋπηρεσίας που θα προσκομίσει ο αιτών υποψήφιος και ο τυχόν υπόλοιπος χρόνος θα γραφεί σε σχετική θέση στο έντυπο της άδειας.
- 10.17 Μετά τη λήξη της προαναφερομένης διετίας, η οποία μπορεί να παραταθεί κατά ένα ακόμη έτος, με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, δεν θα γίνεται δεκτή προϋπηρεσία που διανύθηκε πριν από την ισχύ του παρόντος Διατάγματος.

ΑΡΘΡΟ 11

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ

- 11.1. Η ειδικότητα Θ' του άρθρου 1 του Β.Δ. της 16/17 Μαρτίου 1950 «περί διαιρέσεως κατατάξεως και απογραφής των Μηχανολογικών εγκαταστάσεων κ.λ.π.» όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Β.Δ. της 24 Νοεμβρίου/ 17 Δεκεμβρίου 1953, αντικαθίσταται ως εξής:

Θ) Εις εγκαταστάσεις εξυπηρετήσεως των κτιρίων (δίκτυα διανομής κρύου-ζεστού νερού, δίκτυα αποχέτευσης ακαθάρτων και βρόχινων νερών, μόνιμα πυροσβεστικά συστήματα με νερό ή άλλες πυροσβεστικές ουσίες, συστήματα παραγωγής ζεστού ή κρύου νερού ή αέρα για γενική χρήση ή για θέρμανση, ψύξη, αερισμό ή ρύθμιση υγρασίας σε κτιριακούς χώρους,

δίκτυα διανομής επεξεργασμένου νερού ή αέρα για παραγωγή τεχνικού κλίματος στα κτίρια μαζί με τις συσκευές παραγωγής και διανομής, όπως θερμαντικά σώματα, θερμοπομπούς, συστήματα ρύθμισης και ασφάλειας, κλιματιστικές συσκευές, στόμια, φίλτρα, μηχανήματα παραγωγής, δίκτυα διανομής ατμού, καυσίμων αερίων και αερίων για ιατρική χρήση μαζί με τις συσκευές αποθήκευσης απορριμμάτων και παρόμοια) και πάσα εγκατάσταση διανομής θερμού ή ψυχρού νερού, εγκαταστάσεις αποχέτευσης καθώς κλιματιστικές τέτοιες (ύγρανση, ξήρανση).

11.2. Στο άρθρο 17 του Β.Δ της 16/17 Μαρτίου 1950 όπως αυτό τροποποιήθηκε μεταγενέστερα (Β.Δ. 2/8 Αυγούστου 1958 § 5 και Π.Δ. 387 της 5/16 Ιουνίου 1975 ΦΕΚ Α' 117) προκειμένου περί χορηγήσεως άδειας οξυγονοκολλητή, προστίθενται οι παρακάτω παράγραφοι:

«Η άδεια οξυγονοκολλητή ή ηλεκτροσυγκολλητή Β' τάξης χορηγείται στους κατόχους αδειάς Τεχνίτη Υδραυλικού Α' Τάξης οποιασδήποτε ειδικότητας θερμοϋδραυλικών εγκαταστάσεων και λοιπών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης κτιρίων».

«Η άδεια οξυγονοκολλητή ή ηλεκτροσυγκολλητή Α' τάξης χορηγείται στους κατόχους αδειάς Τεχνίτη Υδραυλικού Β' Τάξης οποιασδήποτε ειδικότητας θερμοϋδραυλικών εγκαταστάσεων και λοιπών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης κτιρίων».

11.3. Καταργείται το Β.Δ. 13.5/23/6/1936 «Κανονισμός Εσωτερικών Υδραυλικών Εγκαταστάσεων» από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης των αποφάσεων του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., με τις οποίες εγκρίνονται και γίνονται υποχρεωτικές οι Τεχνικές Οδηγίες του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας αρ. 2411 86 «Εγκαταστάσεις σε κτίρια και οικόπεδα: Δίκτυα διανομής κρύου – ζεστού νερού» και 2412 86 «Εγκαταστάσεις σε κτίρια και οικόπεδα: Δίκτυα αποχετεύσεων».

ΑΡΘΡΟ 12 ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- 12.1. Η ισχύς του παρόντος Διατάγματος αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
- 12.2. Το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρέπει να συντάξει υπόδειγμα βιβλίου συντήρησης όπως αυτό περιγράφεται στην παράγραφο 4.2.4.
- 12.3. Το Υπουργείο ΒΕΤ εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρέπει:
 - 12.3.1. Να καθορίσει το πλαίσιο της εξεταστέας ύλης, σύμφωνα με την παράγραφο 9.6.
 - 12.3.2. Να εκδώσει τα σχετικά έντυπα αδειών σύμφωνα με το άρθρο 5.
- 12.4. Μετά διετία από την έναρξη της ισχύος του παρόντος καταργούνται οι παράγραφοι 8.1.3., 8.2.3., 8.3.3., 8.4.3., 8.5.3., 8.7.3., 8.8.3., και 8.10 του παρόντος, εκτός εάν παραταθεί ο χρόνος κατά την παράγραφο 10.17.

Στον Υφυπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας αναθέτουμε την δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

Αθήνα, 5 Φεβρουαρίου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ
ΑΝΑΠΛ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΑΧ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΥΦΥΠ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΒΑΣ. ΜΑΝΤΖΩΡΗΣ